

Erkki Liikanen
Suomen Pankki

Rahapolitiikasta ja talouden näkymistä

Euro ja talous 13.12.2016

Euroalueen talousnäkymistä ja EKP:n neuvoston rahapoliittisista päätöksistä viime torstaina

Euroalueen kasvunäkymät

Euroalueen kasvun odotetaan jatkuvan ”maltillisena mutta lujittavana” (moderate but firming).

Rahapolitiikka tukee kysyntää euroalueella ja on helpottanut velkaantumisen vähentämisessä.

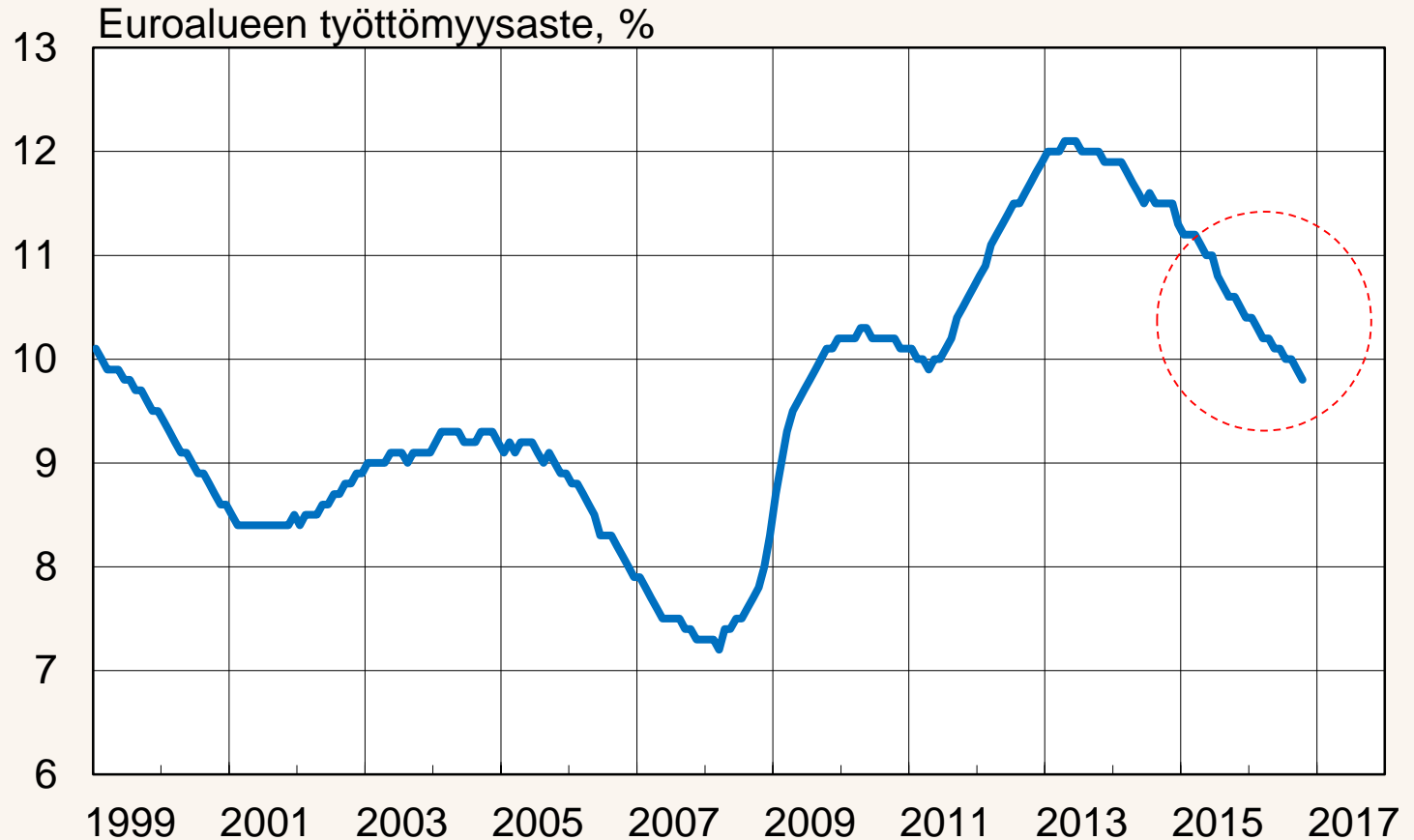
Yritysten parantunut kannattavuus ja suotuisat rahoitusolosuhteet tukevat investointeja.

Eurojärjestelmän ennuste, joulukuu 2016:

- ***BKT 2016: 1,7 %
2017: 1,7 %
2018: 1,6 %
2019: 1,6 %***

Euroalueen työttömyysaste on laskenut asteittain

Lähde: Macrobond.

32755

Euroalueen inflaationäkymät

Inflaatio (YKHI) oli marraskuussa edellisiä kuukausia nopeampaa, mutta pääsyy oli energian hintakehitys.

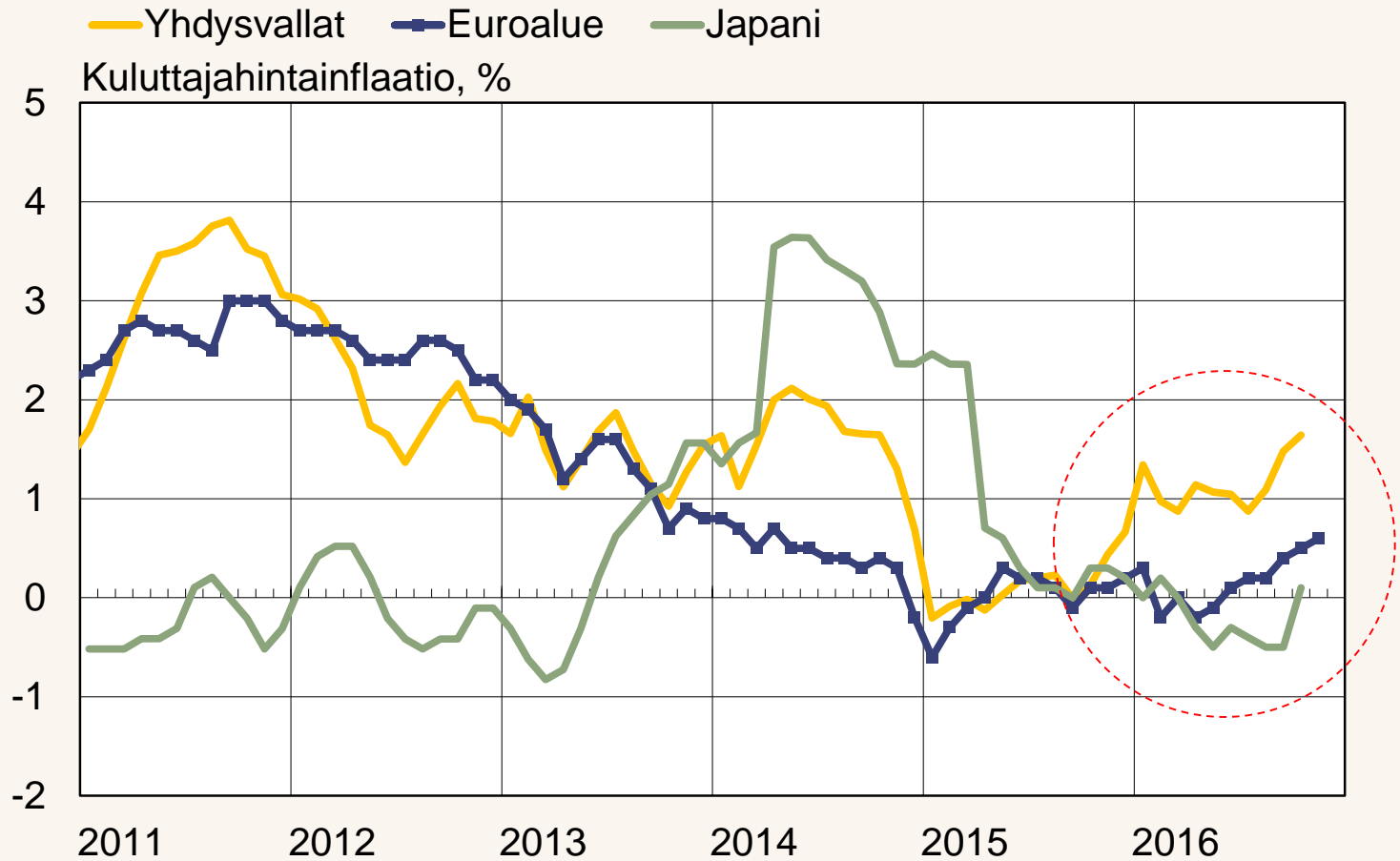
Pohjainflaation nopeutumisesta ei ole selkeitä merkkejä.

Eurojärjestelmän ennuste, joulukuu 2016:

- ***Inflaatio***
 - 2016: 0,2 %***
 - 2017: 1,3 %***
 - 2018: 1,5 %***
 - 2019: 1,7 %***

Inflaatio suurilla talousalueilla

Lähde: Macrobond.

32709

EKP:n neuvosto 8.12.: Rahapolitiikka jatkuu keveänä ja tukee kasvua

- ***EKP:n neuvosto päätti jatkaa laajennettua arvopapereiden osto-ohjelma vuoden 2017 loppuun asti***
 - ja tarvittaessa sen jälkeenkin, kunnes EKP:n neuvosto katsoo inflaatiovauhdin palautuvan kestävästi tavoitteen mukaiseksi.
- ***Muut voimassaolevat toimet***
 - Rahapoliittiset korot matalat
 - Kohdennetut pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot
- ***Ennakoiva viestintä***
 - Rahapolitiikka tulee pysymään kevyenä pidemmän aikaa

EKP:n neuvosto 8.12.: Laajennettua arvopapereiden osto-ohjelmaa jatketaan

- ***Ostot jatkuvat 80 mrd. kk-vauhtia 31.3. 2017 asti (aikaisemman päätöksen nojalla)***
- ***Sen jälkeen ostoja jatketaan 60 mrd. vauhtia vuoden 2017 loppuun (viime torstain päätös).***
- ***Arvopapereita voidaan ostaa tarvittaessa enemmän ja/tai pidempään***

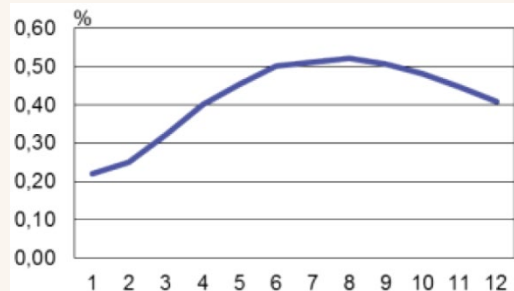

Rahapolitiikan vaikutukset Suomeen

- Tukee euroalueen taloutta ja siten Suomen vientiä
- Pientää rahoituksen hintaa Suomessa
 - ⇒ Tukee kulutusta ja investointeja
- M. Haavio, J. Kilponen, T. Kortela ja M. Sariola:
”EKP:n laajennettu osto-ohjelma tukenut Suomen talouskasvua merkittävästi”

www.eurojatalous.fi

Mallilaskelma: joulukuun 2015 ja maaliskuun 2016 päätösten vaikutukset Suomen BKT:hen

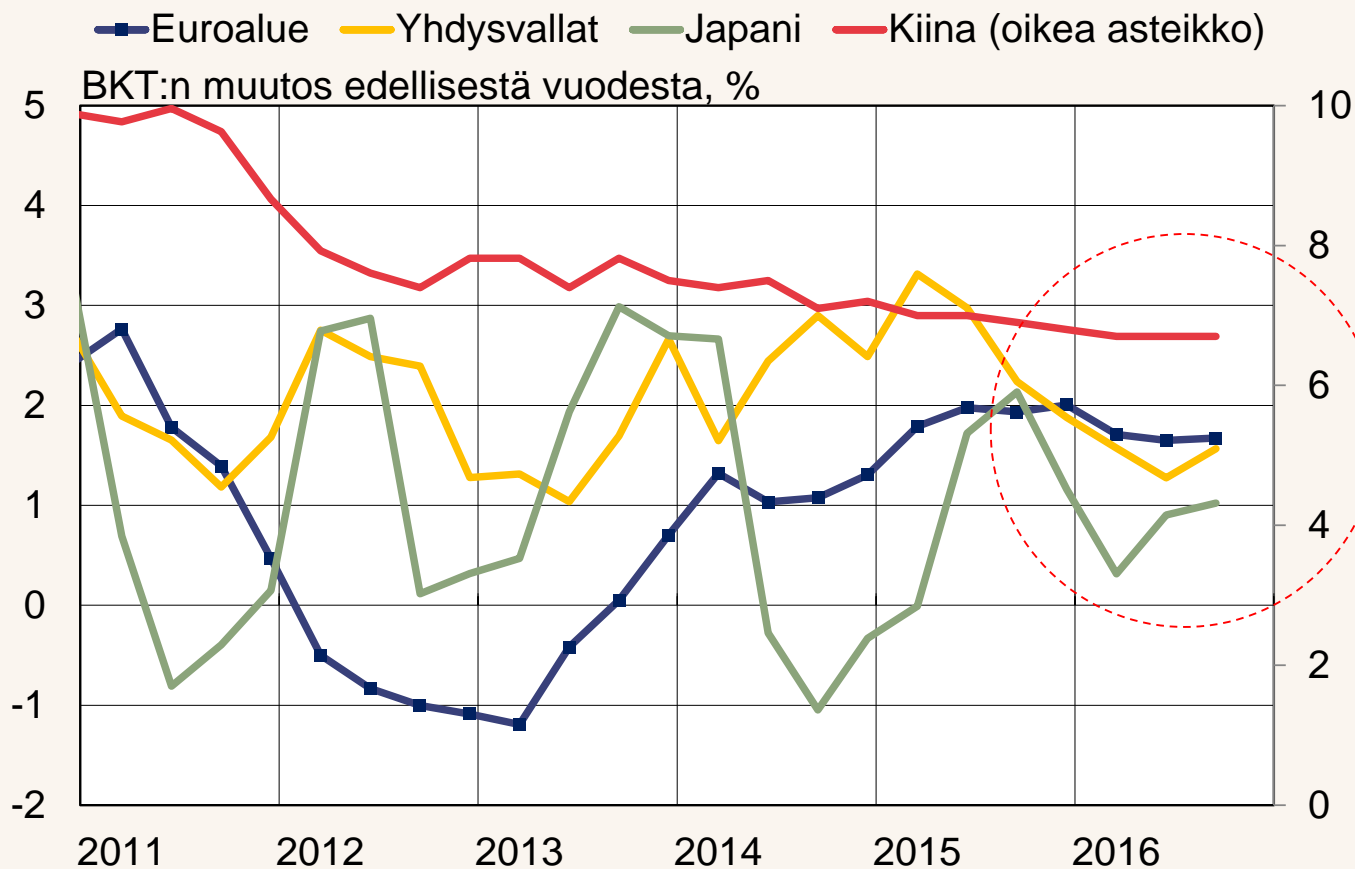

Kansainvälinen talous: kasvu jatkunut vaimeampana, epävarmuustekijät myös poliittisia

Maailmantalouden kasvu jatkunut, suuret talousalueet

Lähteet: Macrobond ja OECD.

32709

Talousnäkömiin vaikuttaa poliittisiin valintoihin liittyvä epävarmuus

- *Yhdysvaltain talouspolitiikka?*
- *Ison-Britannian taloussuhteet Brexitin jälkeen?*
- *Epävarmuustekijöitä myös muissa maissa*

- *Globalisaation ja kansainvälisen kanssakäymisen kannattajat joutuneet puolustuskanalle*
- *Mutta kansainvälisen yhteistyön tarve on monilla alueilla suuri: ilmastonmuutos, pakolaiskysymys, talouskehitys*

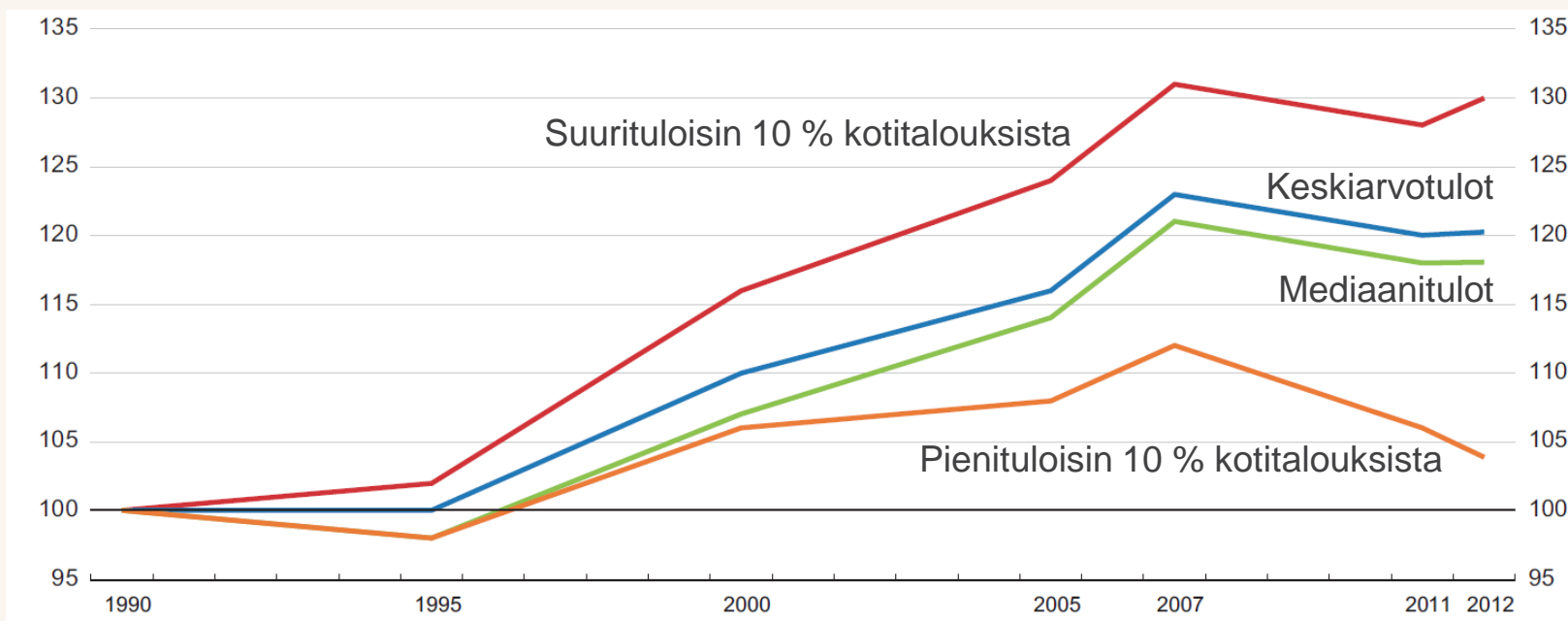

Suuria keskustelun aiheita: Globalisaatio ja eriarvoisuus. Näköalattomuus.

Kotitalouksien käytettävissä olevat tulot, OECD-maiden keskiarvo

Indeksi, 1990 = 100

Indeksi, 1990 = 100

Lähde: OECD (OECD Economic Outlook, 1/2016, s. 65).

Note: The figure depicts the unweighted average of the 17 OECD countries for which data are available: Canada, Denmark, Finland, France, Germany, Greece, Israel, Italy, Japan, Luxembourg, Mexico, the Netherlands, New Zealand, Norway, Sweden, the United Kingdom and the United States. Some data points have been interpolated or use the value from the closest available year.

Source: OECD estimations based on OECD (2015), *In It Together: Why Less Inequality Benefits All*; and OECD Income Distribution database.

Teknologia ja globalisaatio tuottaneet hyvinvointia ja samalla tarpeen tukea niitä, joiden asema heikkenee.

- ***Teknologinen kehitys ja globalisaatio tuottaneet taloudellista hyvinvointia***
- ***Kehittyneissä talouksissa on lisääntynyt tarve hallita kielteisiä vaikutuksia eri väestöryhmiin***
 - ***Syytä tukea talouksien sopeutumista ja pitää huoli niistä, joiden asema heikkenee***
 - ***Koulutusjärjestelmä, sosiaaliturva, työmarkkinainstituutiot***

Mukaan ottava talouskasvu (Inclusive growth). Suomen Pankin julkaisut

- Lauri Kajanoja: ***Mukaan ottava talouskasvu Suomessa***
- Juhana Hukkinen ja Lauri Vilmi: ***Tuloerot kehittyneissä maissa, syyt ja seuraukset***
- Meri Obstbaum ja Juuso Vanhala: ***Polarisaatio Suomen työmarkkinoilla***
- Petri Mäki-Fränänti: ***Alueelliset tuloerot Suomessa 2016***
- Jarkko Kivistö: ***Suomen rakennemuutos alueiden näkökulmasta***
- Karlo Kauko, Pertti Pylkkönen, Eero Savolainen, Jukka Vauhkonen: ***Pankkikilpailun merkityksestä PK-yritysten rahoituksen saatavuudelle***

**Suomi kääntynyt kasvuun.
Edistysaskeleita otettu, ongelmia myös
ratkaisematta.**

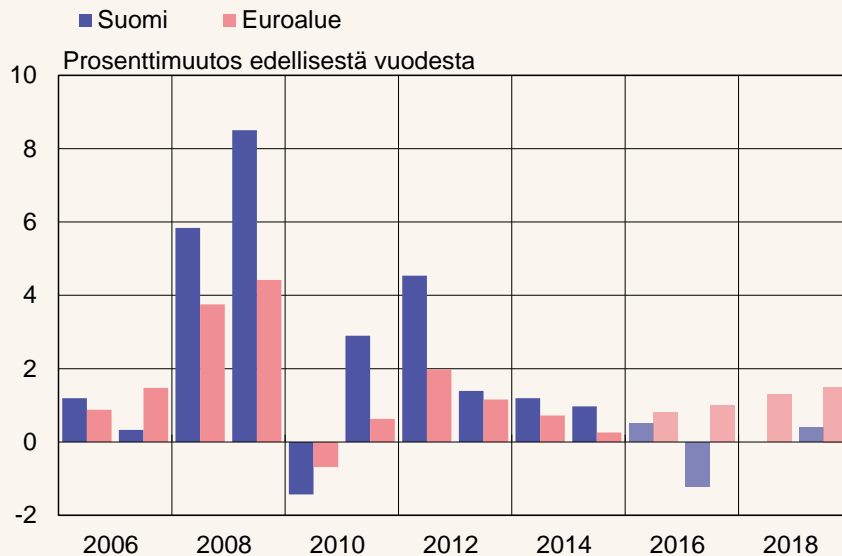
Kolme kommenttia

- ***Kilpailukyvystä ja kilpailukykysojimuksesta***
- ***Julkisen talouden paineista tulevaisuudessa***
- ***Uusien yritysten merkityksestä tuottavuuden ja työllisyyden kasvun kannalta***

Kilpailukyvyn osalta edistystä

Yksikkötyökustannukset

Lähteet: Eurostat, EKP ja Suomen Pankin laskelmat.

24515@Yksikkötyökustannukset v

- ***Kiky-sopimus alentaa työvoimakustannuksia***
- ***Yksikkötyökustannusten kasvu jää selvästi muuta euroaluetta hitaammaksi***
- ***Työn kysyntä kasvaa***
- ***Osa kustannusten alenemisesta välittyy hintoihin***
- ***Vienti vauhdittuu, samoin investoinnit***

Suomen talous kasvaa, mutta julkisen talouden tila pysyy vaikeana

- *Julkinen velka kasvaa osin työttömyyden takia*
- *Uusi arvio kestävyysvajeesta 3 %*
- *Nykyisten nuorten maksettavaksi lankeamassa*
 - *Vanhempien ikäluokkien hoitomenot*
 - *Vanhempien ikäluokkien eläkkeet*
 - *Kasvavan julkisen velan hoitaminen*
- *Aiempaa useampi nuori ilman työtä tai opiskelupaikkaa*
- *Edellisen vuoksi julkista taloutta vahvistavat toimet pysyvät ajankohtaisina*

Hyvät edellytykset uusille yrityksille syntyä ja tasapuoliset mahdollisuudet kaikille kasvaa

Tuottavuus ja uudet työpaikat:

- *Työn tuottavuus kasvaa keskimäärin nopeammin nuorissa yrityksissä*
- *Tärkein tuottavuuskasvun lähde pidempään toimineiden yritysten vähittäinen uudistuminen*
- *Suuri osa kaikista työpaikoista syntyy pienessä joukossa nopeasti kasvavia, usein nuoria yrityksiä*
- *SLUSH ja uusien yritysten merkitys taloudessa*

Talouden kyky uusiutua tuo tuottavuuden ja työpaikat

Kiitos!